

Formularz: *Karta pracy do doświadczeń, poza grą.*

(Karta pracy do eksperymentów, obserwacji oraz zajęć z pytaniem problemowym.)

Pola zielone - wypełnia tworzący Kartę.

Pola niebieski - wypełniają uczniowie uczestniczący w zajęciach.

A. Temat - w formie pytania badawczego lub problemowego, na które ma dać odpowiedź doświadczenie.

Jak zmieniają się barwy wskaźników w kwasach i zasadach?

B. Podstawowe pojęcia.

Wskaźniki – substancje które zmieniają barwę pod wpływem kwasów lub zasad.

Odczyn roztworu - cecha roztworu określająca ,czy w roztworze znajduje się nadmiar jonów wodorowych (odczyn kwaśny) ,czy nadmiar jonów wodorotlenkowych (odczyn zasadowy), czy też są one w równowadze (odczyn obojętny).

C. Hipoteza - Odpowiedź na pytanie badawcze.

D. Opis doświadczenia.

Celem doświadczenia jest sprawdzenie jak zmieniają się barwy wskaźników pod wpływem kwasów lub zasad.

D.1. Instrukcja do doświadczenia (podkreśl materiały i przyrządy, nie zapomnij o BHP).

Instrukcja.

a) papierek uniwersalny

Do 3 probówek nalej przygotowane przez nauczyciela roztwory (kwasu, zasady, soli kuchennej), przy użyciu szczypek zanurz w nich papierek uniwersalny.

b) fenoloftaleina

Do 3 probówek nalej przygotowane przez nauczyciela roztwory, dodaj do każdego roztworu 2 krople fenoloftaleiny.

c) oranż metylowy

Do 3 probówek nalej przygotowane przez nauczyciela roztwory, dodaj do każdego roztworu kilka kropli oranżu metylowego.

d) sok z czerwonej kapusty

Do 3 probówek rozlej przygotowany wywar z kapusty, następnie dodaj do każdej z nich przygotowane roztwory.

Po każdym etapie zanotuj obserwacje.

BHP.

Zachowaj ostrożność podczas pracy z substancjami chemicznymi. Ewentualne problemy zgłaszaj do nauczyciela.

D.2. Zmienne występujące w doświadczeniu.

1. Jakiej zmienną/wielkość będziemy zmieniać? (zmienna niezależna)

Rodzaj roztworu (kwasowy, zasadowy, obojętny).

2. Jaką zmienną/wielkość będziemy mierzyć - obserwować? (zmienna zależna)
Zmianę barwy wskaźnika
 3. Czego w naszym eksperymencie nie będziemy zmieniać? (zmienne kontrolne)
Każdy podpunkt traktujemy jako oddzielne doświadczenie więc nie zmieniamy wskaźnika.

D.3. Odnośniki literaturowe.

Podręczniki z chemii do gimnazjum.

D.4. Uczniowska dokumentacja doświadczenie (wyniki pomiarów, tabelki, rysunki, obliczenia...).

Uzupełnij tabelę wpisując barwy wskaźników w podanych roztworach:

Wskaźniki	Odczyn kwasowy (KWAS)	Odczyn zasadowy (ZASADA)	Odczyn obojętny (SÓL)
Papierek uniwersalny (żółty)			
Fenoloftaleina (bezbarna)			
Oranż metylowy (pomarańczowy)			
Sok z czerwonej kapusty (fioletowoniebieski)			

E. Wnioski z doświadczenia.

Czy wyniki doświadczenia są zgodne z hipotezą?

TAK

NIE

Wypowiedź uzasadnij.

F. Podsumowanie.

Nauczyłam / Nauczyłem się, że:

Wybierz, co najmniej jedno ze zdań i dokończ je:

Zaciekawiło mnie .....

Udało mi się .....

Chciałabym/ Chciałbym wiedzieć więcej .....

Zauważyłem również .....

G. Praca domowa.

1. Przygotuj 3 szklanki, łyżeczkę, sodę oczyszczoną, kwasek cytrynowy. Zaparz szklankę mocnej herbaty. Do 3 szklanek wlej identyczne ilości naparu herbacianego. Do 1 dodaj ½ łyżeczki sody, do 2 dodaj ½ łyżeczki kwasu cytrynowego, ostatnią pozostaw do

porównania. Jakie zmiany zaobserwowałeś?

2. Podobne doświadczenie możesz przeprowadzić używając jako wskaźników: soku z buraków, jagód, przyprawy curry lub czerwonej cebuli.

Dodatkowe komentarze dla osób pragnących skorzystać z waszego pomysłu na doświadczenie.

Zdjęcia z obserwacji:

fenyloftaleina

oranż metylowy

papierek uniwersalny

sok z kapusty

